

си. Ти си синъ на чорбаджия. Ти си учень човѣкъ, четешъ корана, знаешъ законите, говоришъ френски и други чужди езици, получавашъ заплата, като училищенъ настоятель и като сѫдия. Не си ли доволенъ?

— Азъ излѣзохъ въ Балкана, отговаря Цанко Дюзтабановъ, за правда и свобода. Нашите съседи сърби, гърци, власи сѫ свободни. Дошълъ е редъ и на българитѣ да иматъ свобода.

— Но възможно ли е това? — пита председателътъ. Турция е такава силна и велика държава, сътолкова много войска, топове и пари, какъ мислѣхте да я надвиете? Ти, като образованъ човѣкъ, не разсѫди ли, че съ кремъклийки ръждясали пушки и съ черешови топчета това не може да стане. Вашата работа е дѣтинска и глупава. Ти не знаеше ли това?

Цанко Дюзтабановъ съ усмивка каза:

— Азъ много добре зная това, но ние бѣхме убедени, че вие турцитѣ не знаете най-главното . . .

— Кое? — запитаха всички турски сѫдии, вперили очи и наострили уши да чуятъ башъ комитата.

— Вие сте варвари хора и не знаете, че народите иматъ право да бѫдатъ свободни. Българитѣ сѫ потиснати и затова се бунтуватъ. Намѣсто да изслушате болките имъ, да имъ дадете права и свобода, вие ги избивате. Въ Европа има добри и милостиви хора; тѣ ще видятъ, че вие не ловите само въоръжените бунтовници, ами грабите народа и убивате невинни жени, старци и деца. Вашите звѣрщини ще възмутятъ образованите хора въ Европа и тѣ ще поискатъ вашето изгонване отъ тукъ.

Цанко имаше още да говори, но председателътъ издрънка звѣнца и изрева:

— Шить! Мълчи! не е твоя работа! . . .